

7 NİSAN DÜNYA SAĞLIK GÜNÜ (2023)

Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre sağlık, **yalnızca hastalık ve sakatlıkların olmayışı değil; fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan tam bir iyilik halidir**. Sağlık ırk, din, politik görüş, ekonomik ve sosyal durum ayrımı yapılmaksızın her insanın temel haklarından biridir¹.

Sağlık sadece bugün ile ilgili değil, yaşam boyu, yarınları da içerecek tarzda bir iyilik hali olarak düşünülmelidir.

Sağlık önemlidir çünkü:

Tüm insanların sağlıklı olması toplumsal ve küresel ölçekte barışın ve güvenliğin sağlanabilmesi için esastır; toplumun sağlığı için bireylerin ve devletlerin tam bir iş birliği içinde olmalarına bağlıdır¹.

Farklı ülkelerin gelişmişlik durumunun eşit olmaması küresel sağlığın geliştirilmesi ve hastalıkların (özellikle bulaşıcı hastalıkların) kontrolü açısından tehlike arz etmektedir¹.

2023 yılı itibarı ile küresel sağlığı tehdit eden 11 durum tanımlanmıştır²:

1. Uzamış COVID
2. Mental sağlık sorunları
3. İklim değişikliğinin olumsuz etkileri
4. Kalp ve damar hastalıkları
5. Alt solunum yolu enfeksiyonları
6. Yoksulluğun sağlık üzerindeki olumsuz etkisi
7. Sağlık sistemlerindeki eksiklikler
8. Şeker hastalığı
9. Trafik kazaları
10. Demans (bunama)
11. Toplumların yaşlanması

Dünya Sağlık Günü nedir?

Dünya Sağlık Günü; dünya ülkelerinin bir araya gelerek sağlığın geliştirilmesi, dünyanın güvenliğinin sağlanması, incinebilir gruplara hizmet edilmesi ve herkesin sağlıklı ve iyi olma haline erişebilmesi için 1948 yılında kurdukları Dünya Sağlık Örgütü'nün kuruluşunun yıl dönümüne denk gelen gündür.

7 Nisan Dünya Sağlık Günü, her yıl, tüm dünyada güncel ve gelecekte olması beklenen sağlık sorunlarıyla mücadele için eyleme geçmek için bir motivasyon aracı olarak kutlanmaktadır³.

¹ [Internet] <https://www.who.int/about/governance/constitution> Erişim: 15.03.2023

² [Internet] <https://www.healthdata.org/acting-data/11-global-health-issues-watch-2023-according-ihme-experts> Erişim: 15.03.2023

³ [Internet] <https://www.who.int/campaigns/75-years-of-improving-public-health> Erişim: 15.03.2023

Dünya Sağlık Günü teması 2023 yılı için nedir?

Dünya Sağlık Günü'nün 75. yıl teması **"HERKES İÇİN SAĞLIK"**tır⁴.

- "Herkes için sağlık" hedefi, herkesin sürdürülebilir bir dünyada, barış ve refah içinde sağlıklı bir yaşam sürmesini hedeflemektedir⁵.
- Sağlık temel bir insan hakkıdır. Herkes ihtiyaç duyduğu zamanda, ekonomik sorunlar ile karşılaşmadan, ihtiyaç duyduğu sağlık hizmetlerine erişebilmelidir.

Ancak, halen:

- Küresel nüfusun %30'u temel sağlık hizmetlerine erişememektedir.
- Neredeyse 2 milyar insan sağlık harcamaları yüzünden yoksullaşmaktadır, özellikle incinebilir grupları etkileyen ciddi eşitsizlikler söz konusudur.
- "Evrensel sağlık kapsayıcılığı", kaliteli temel sağlık hizmetlerine erişim sunmayı ve finansal korumayı, insanları yoksulluktan kurtararak, ailelerin ve toplumların refahını desteklemeyi hedefler, halk sağlığı krizlerine karşı toplumları korur ve #HerkesiçinSağlık hedefine yakınlaştırır.
- #HerkesiçinSağlığı gerçekleştirmek için:
  - Bireylerin kendileri ve ailelerinin sağlıklarını koruyabilmeleri için yüksek kaliteli sağlık hizmetlerine erişimi olmalıdır.
  - Kaliteli, insan merkezli bakım sağlayan vasıflı sağlık çalışanları var olmalıdır.

⁴ [Internet] <https://www.who.int/news-room/events/detail/2023/04/07/default-calendar/world-health-day-2023-health-for-all> Erişim: 01.04.2023

⁵ [Internet] <https://www.who.int/campaigns/75-years-of-improving-public-health/key-messages> Erişim: 01.04.2023

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-(2022/2023-38)

- Politika yapıcılar evrensel sağlık kapsayıcılığına yatırım yapmaya kararlı olmalıdır.
- Birinci basamak sağlık hizmetleri güçlü sağlık sistemleri, sağlık ve esenlik hizmetlerini sunmada en etkili ve maliyet etkin olanlardır.
- COVID-19 pandemisi, tüm ülkelerin #HerkesiçinSağlık yolculuğuna sekte vurmuştur:

COVID-19 ve diğer acil sağlık durumları, insani ve iklim krizleri, ekonomik zorluklar ve savaş, her ülkenin #HerkesiçinSağlık yolculuğunu daha acil bir hedef hale getirmiştir. Liderlerin evrensel sağlık kapsayıcılığı taahhütlerini yerine getirmek için harekete geçmesi gereklidir.

- Sağlıkla ilgili Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını gerçekleştirmek için çalışmaların hızlandırılması gerekmektedir.
- Güçlü sağlık sistemlerine yatırım toplum refahı için kritik öneme sahiptir. Sağlık için kamu finansmanının artırılması ve cepten sağlık harcamalarının düşürülmesi hayat kurtarıken, sağlıkla ilgili Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının gerçekleştirilmesine katkı sağlar.
- Hem evrensel sağlık kapsayıcılığı hem de acil durum hazırlığı sağlamak için güçlü sağlık sistemlerine ihtiyaç vardır.
- Evrensel sağlık kapsayıcılığı politik ve sosyal bir seçimdir. Güçlü siyasi liderliğe ve kamu talebine ihtiyaç vardır.
- Sağlıklı yaşam ortamları insanların yaşamlarını olumlu yönde değiştirebilir.
- 2023-2030 yılları arasında dünya çapında tahmini 10 milyon sağlık çalışanı açığı olacağı tahmin edilmekte olup sağlık sektörü için eğitime ve istihdam yaratmaya yatırım yapılması gerekmektedir.

**HERKES İÇİN SAĞLIK BİR HAKTIR:
ÜLKELER İÇİN ORTAK BİR HEDEFTİR.
BİREYE, TOPLUMA VE DEVLETE DÜŞEN GÖREVLERİN YERİNE GETİRİLMESİ KÜRESEL ANLAMDA
BARIŞ VE REFAH İÇİNDE YAŞAMIN ANAHTARI OLACAKTIR.**